

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี Social Networks and Political Participation: A case of Pathumthani Province

ปภพพล เต็มธีรกิจ¹

Papopepon Termtrirakij

Received: 8 July 2022; Revised: 20 July 2022; Accepted: 3 August 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ สถานภาพ การศึกษา และ อายุ ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับงานวิจัย เชิงปริมาณนี้เป็นแบบสอบถาม โดยการคำนวณจากตารางสำเร็จรูป Yamane, 1973 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติเชิงอนุมาน T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One – way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า และมีอายุระหว่าง 31-40 ปี การสำรวจความคิดเห็นต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ใน ภาพรวมปรากฏอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.57 (SD. .55) และเมื่อจำแนกเป็นราย องค์กรประกอบพบว่า องค์กรประกอบด้านการขนส่งทางไลน์ Line มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด = 3.64 (SD. .69) รองลงมาเป็นองค์กรประกอบด้านการขนส่งทางเฟซบุ๊กวิดีโอไอพโหลด กลุ่มตัวอย่าง ให้ความเห็นการมี ส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.31 (SD. .49) และเมื่อ จำแนกเป็นรายองค์กรประกอบพบว่า องค์กรประกอบด้านการรณรงค์หาเสียง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.82 (SD. .72) รองลงมาเป็นองค์กรประกอบด้านการเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ย 3.74 (SD. .64) การใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากร พบว่าไม่มีนัย ความแตกต่างทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : เครือข่ายสังคมออนไลน์ การมีส่วนร่วม การเมือง

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติรัฐกิจและการบริหาร คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
E-mail: pope2555@yahoo.com เบอร์โทร 081-492-2666

Abstract

The study of social networks and political participation for the case of Pathumthani province intended to study the levels of opinion regarding the social interaction on the political participation and the comparison of political involvement differentiated by personal characteristics, namely gender, marital status, education levels and age groups. A sample of 385 respondents were purposely selected. The tool of the study was questionnaire. The findings presentation was descriptive and t-test and F-test for statistical inference.

The survey results revealed that the majority of respondents were female, were married, attained the bachelor degrees or equivalent, the ages were 31-40 years. When asked the levels of social media usage, the responses were high, averaging 3.57 (SD.0.55) in all platforms. Specifically, Line chatting was preferred most, mean value 3.64 (SD0.69), followed by Facebook VDO upload. Respondents were asked their involvement in political participation the feedbacks were high in all categories. The highest average score was political campaign, the mean score was 4.82 (SD. 0.72), followed by political election, the mean score 3.74 (SD. 0.64). Usage of social networks and political participation of respondents based on their personal characteristics, the test results were not statistical different at the level of .05.

Key words: social networks participation political

บทนำ

ในสังคมยุคปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์หรือ (Social Media) ได้เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมาก รวมถึงเป็นจุดเปลี่ยนของโลกแห่งการสื่อสารไปสู่รูปแบบใหม่ๆ ที่รวดเร็วการใช้สื่อใหม่หรือที่เรียกกันว่า (New Media) ได้ดำเนินมาสู่ระบบยุคดิจิทัลซึ่งเป็นการแข่งขันกันด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ถูกคิดค้นการใช้งานบนเครือข่ายการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต มีอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์การสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์โทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟน หรือคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) เป็นต้น การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของผู้ใช้สื่อออนไลน์การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองแบบหลังไหลยากจะ

ปิดกันสร้างปรากฏการณ์สื่อใหม่ๆจนกลายมาเป็น “ข้อมูลเบื้องต้น” ให้กับสื่อกระแสหลักในการนำเสนอประเด็นต่อสาธารณะ

กระบวนการสื่อสารทางการเมืองในปัจจุบันสามารถพิจารณาได้จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมและที่สำคัญการสื่อสารทางการเมืองไทยนั้นได้มีการนำเอากระบวนการสมัยใหม่ มาใช้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้กันทางการเมือง นั่นคือการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของแต่ละฝ่ายไม่ว่าจะเป็นการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) กระดานสนทนา (Web board) และการส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Forward Mail) หรือแม้กระทั่งการส่ง คลิปวิดีโอเพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ยูทูป (www.Youtube.com) ที่ต่างฝ่ายต่างก็นำเสนอมุมมองและข้อมูลที่สนับสนุนฝ่ายของตนเองว่าถูกต้องรวมทั้งการใช้ VDO link, Phone-in ในการต่อสู้และโต้ตอบเพื่อแย่งชิงพื้นที่ในการนำเสนอข้อมูลที่สนับสนุนฝ่ายของตนเอง ตลอดจนการสร้างวาทกรรมทางการเมืองไม่ว่าจะเป็น “ไพร่กับอำมาตย์” หรือศัพท์ที่สื่อความหมายทางการเมือง

การใช้สื่อทางการเมืองในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งเป็นกิจกรรมของประชาชนแต่ละบุคคลที่มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลโดยเขาได้กำหนดขอบเขตไว้ว่าเป็นการทำกิจกรรมทางการเมืองของชนธรรมดาซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นช่วง ๆ ไม่ต่อเนื่องและอาจจะเป็นบทบาทรองจากบทบาทอื่นนอกจากนั้น ยังเป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลซึ่งเป็นผู้มีความชอบธรรมในการตัดสินใจแบ่งสรรสิ่งที่มีความค่า ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดในสังคมทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำนั้นจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่และการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้นอาจเป็นไปด้วยความสำนึกของตนเองหรือถูกชักจูงให้เข้าร่วมก็ได้ (Huntington & Nelson, 1982) การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดประเด็นหนึ่งในกลไกสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุด คือ การเลือกตั้ง อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองเปลี่ยนแปลงไปมากประชาชนโดยทั่วไปมีการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น ดังนั้นกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participations) จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการที่จะทำให้สาธารณชนที่มีความกังวลมีความต้องการและมีทัศนคติที่จะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐบาลในการตัดสินใจ ทั้งนี้กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อที่จะเกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนเป้าหมายของกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนคือการให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอ

หรือนโยบายของรัฐและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเพื่อทางออกที่ดีสำหรับประชาชนทุก ๆ คนที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

สำหรับการเรียกร้องการแสดงออกและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบันการสื่อสาร (Communication) ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนประเด็นทางการเมืองเพราะการสื่อสารทางออนไลน์นั้นเปรียบเสมือนกลไกที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคลในสังคม ทั้งนี้ กระบวนการสื่อสารทางออนไลน์ยังทำให้ผู้รับสารตอบสนองต่อความต้องการตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ส่งสารที่คาดหวังไว้โดยการสื่อสารสังคมออนไลน์ซึ่งอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ การสื่อสารทางสังคมออนไลน์ที่มีจุดประสงค์ทางการเมืองหรือการสื่อสารทางการเมือง ศาสตร์แห่งการเป็นผสมผสานเนื้อหาทางการเมืองกับการสื่อสารทางสังคมออนไลน์ซึ่งใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์นำไปสู่เป้าหมายต่าง ๆ ทางการเมือง เช่น การหาเสียง การเรียกร้องผ่านการจัดกิจกรรมทางการเมือง การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง เป็นต้น โดยการสื่อสารทางการเมืองนั้นสามารถกระทำได้หลากหลายวิธีตามแต่ละระดับของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารต้องการส่งข่าวสารให้แก่ผู้รับสาร โดยใช้อุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ ทางการสื่อสารเพื่อให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารได้ (สะถิระเผือกประพันธ์, 2554) การสื่อสารทางการเมืองก็ได้มีการปรับเปลี่ยนไปตามพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของกลุ่มประชากรในช่วงเวลานั้น ๆ โดยในปัจจุบัน พฤติกรรมการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการของ เทคโนโลยี การแพร่กระจายของข่าวสาร และการเข้าถึงข้อมูลอย่างไร้พรมแดนบนโลกอินเทอร์เน็ต การเปิดรับและแลกเปลี่ยนข่าวสารทางการเมืองจึงถูกขับเคลื่อนบนสังคม ควบคู่กับสังคมออนไลน์ไปด้วยกันรวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือการกระทำทางการเมืองที่กระทำด้วยความสมัครใจรวมทั้งไม่ได้สมัครใจ การกระทำนั้นส่งผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลโดยมีรูปแบบคือการออกเสียงเลือกตั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตยังได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและประชาธิปไตยอย่างหลากหลาย อาทิการใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารทางการเมืองใช้ในกิจกรรมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนการบริหารงานและให้บริการของรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ การสื่อสารกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางการเมืองของภาคประชาสังคมและกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมทางการเมืองส่วนใหญ่ล้วนมีองค์ประกอบของการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในระบอบประชาธิปไตยทั้งสิ้น เช่นเดียวกันกับด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ อย่างเช่น เว็บไซต์ข่าวของธุรกิจหนังสือพิมพ์ ที่นำเสนอข่าวสารด้านการเมือง อาทิ หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ และหนังสือพิมพ์แนวหน้า นั้น อาจเป็นไปได้ในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็นทั้งการให้ความสนับสนุนและการแสดงความคิดเห็นในมุมต่าง

ซึ่งการแสดงความคิดเห็นทางสื่อออนไลน์ เหล่านี้สามารถที่จะโต้ตอบกันได้โดยที่บุคคลไม่จำเป็นต้องจะต้องรู้จักกันเลยแต่บุคคลสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนมุมมองทางการเมืองและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข่าวทางการเมือง ผ่านสื่อออนไลน์อย่างเว็บไซต์นี้เองที่ทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เนื่องจากการได้รับการกระตุ้นจากการโต้ตอบความคิดเห็นและการรู้ถึงมุมมองทางการเมืองที่แตกต่างจากตน ซึ่งการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์นั้นทำให้มีการยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนขึ้นมาโดยอาจเริ่มจากการแสดงความคิดเห็นการโต้แย้ง การสนับสนุนทางการเมือง รวมไปถึงการปลุกกระตือรือร้นประชาชนให้ออกมาใช้สิทธิของตนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

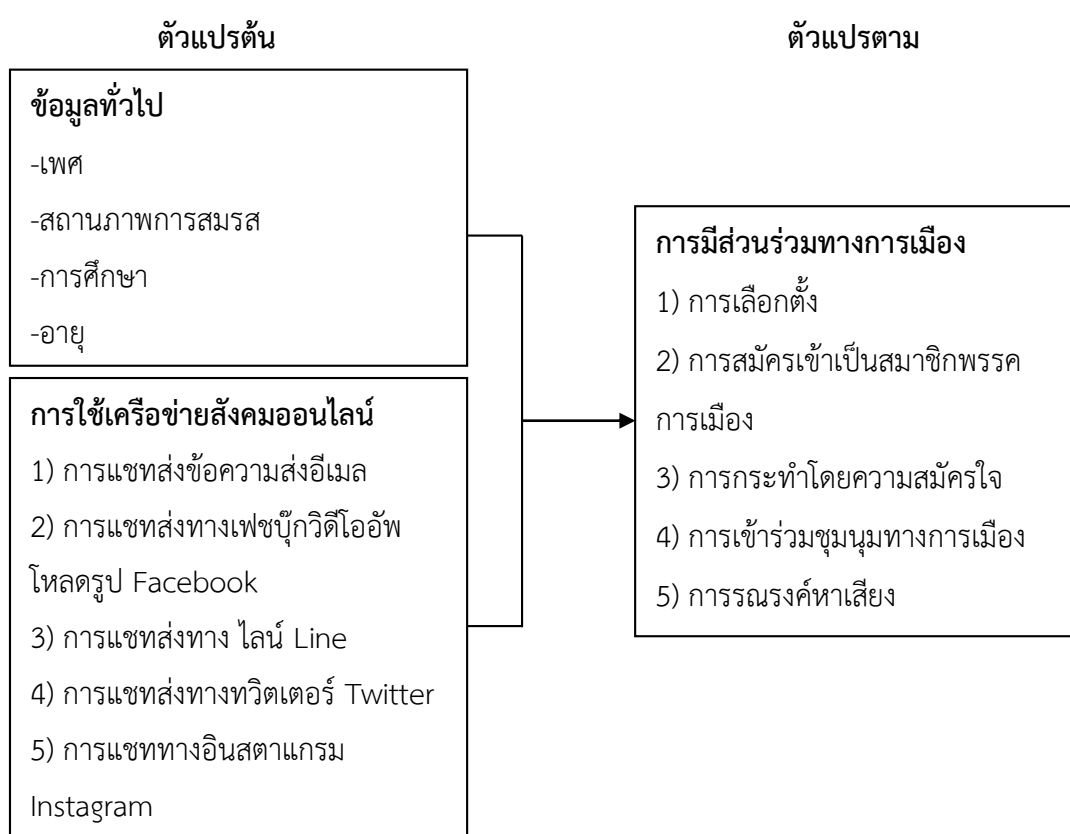
ดังนั้นกิจกรรมทางการเมืองซึ่งรวมถึงการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการขับเคลื่อนมวลชน การระดมทรัพยากรและเพื่อการสื่อสารสนับสนุนและโจมตีแนวคิดหรือกลุ่มทางการเมือง เริ่มจากการจับต้นชนปลายไม่ถูกกับปรากฏการณ์ต่างๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ระหว่างการประชุมและการปราศรัยปราศรัยผู้ชุมนุม ดังกล่าวมีทั้งการประกาศข้อความและสื่อต่างๆ เกี่ยวกับการชุมนุมและมาตรการของรัฐการเลือกประกาศและไม่ประกาศบางสิ่งด้วยเหตุผลความสัมพันธ์กับคนในเครือข่ายการเอาเพื่อนออกจากรายชื่อเพราะความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันและการสร้างและเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มหรือเป็นแฟนในเพจทางการเมืองต่างๆ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญในรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ เช่น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการลงสมัครรับเลือกตั้งการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือแม้แต่ในฐานะประชาชนผู้คอยเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนของตนในองค์กรการเมืองการปฏิบัติหน้าที่ของประชาชนในลักษณะต่างๆ ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอันเป็นพฤติกรรมพื้นฐานทางการเมืองที่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ตลอดจนเกิดความสำนึก ในความสำคัญของสิทธิและหน้าที่ทางการเมืองที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (มงคล พวงกิจจา, 2553)

จากที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่าในสังคมไทยนั้นมีการใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไรในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน รวมทั้งเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์มีบทบาทอย่างไรในทางวงการเมืองในบริบทของการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือในการสื่อสารกับคนในสังคมยุคใหม่ ซึ่งจะเป็นการศึกษาถึงเนื้อหาทางการเมืองบนเครือข่ายสังคมออนไลน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนว่ามีลักษณะรูปแบบและวิธีการอย่างไรรวมทั้งการสื่อสารในรูปแบบเช่นนี้สามารถสะท้อนภาพความเป็นไปทางการเมืองของสังคมไทยที่อยู่ท่ามกลางความขัดแย้งอย่างรุนแรงนี้ได้อย่างไรบ้าง การสร้างความสัมพันธ์กับคนที่เป็นยุคเปลี่ยนผ่านในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบใหม่เพื่อจะเป็นแนวทางในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองให้เหมาะสมกับสังคมไทยและสอดคล้องกับโลกยุคใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนบุคคล กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ สถานภาพ การศึกษา และอายุ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามเพื่อทำการค้นหาคำตอบดังนี้

- 1) ระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี มีลักษณะอย่างไร

2) ระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี มีความแตกต่างกันหรือไม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ สถานภาพ การศึกษา และอายุ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชากรและขนาดตัวอย่าง ในเขตจังหวัดปทุมธานี ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขต จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2564 กลุ่มตัวอย่าง ใช้การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างและได้ใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบ ทราบจำนวนประชากรโดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ดังสูตรของ Taro Yamane (1973)

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามแบบปลายปิด โดยศึกษา จากเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire)

ขั้นตอนที่ 3 ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity Assessment) และการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability Assessment) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดโดยใช้แบบสอบถาม การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ซึ่งเป็นเทคนิคการแบ่งกลุ่มตัวแปรหรือรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในกลุ่มเดียวกัน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) และความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ความสอดคล้องภายในของแต่ละชุดคำถาม (Internal Consistency) ใช้เทคนิคการทดสอบความเชื่อมั่นตามแบบของ Cronbach's Alpha

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชาชนในเขต จังหวัดปทุมธานี

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปบรรยายซึ่งค่าสถิติที่ใช้ใน การศึกษา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติเชิงอนุมานโดยสถิติที่ใช้ทดสอบ T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One – way ANOVA)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เพื่อให้ทราบถึงระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนบุคคล กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี และเข้าใจถึงอิทธิพลของเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์พัฒนาการเมืองของประเทศไทยต่อไป

2) เพื่อให้ทราบถึงระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนบุคคล กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการสำรวจผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (50.9 %) มีสถานภาพสมรส (52.7 %) มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (35.0 %) และมีอายุระหว่าง 31-40 ปี (31.4 %)

ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นรายข้อคำถามและรายด้านการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและองค์ประกอบระดับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

(n=385)

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
ด้านการแชทส่งข้อความส่งอีเมล	3.51	.77	มาก	5
ด้านการแชทส่งทางเฟซบุ๊กวิดีโออัพ	3.63	.68	มาก	2
โหลดรูป Facebook				
ด้านการแชทส่งทางไลน์ Line	3.64	.69	มาก	1
ด้านการแชทส่งทางทวิตเตอร์ Twitter	3.55	.73	มาก	3
ด้านการแชททางอินสตาแกรม	3.53	.83	มาก	4
Instagram				
การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	3.57	.55	มาก	

พบว่าการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.57 (SD. .55) และเมื่อจำแนกเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบด้านการแชทส่งทางไลน์ Line มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด = 3.64 (SD. .69) รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการแชทส่งทางเฟซบุ๊กวิดีโออัพโหลดรูป

Facebook ค่าเฉลี่ย = 3.63 (SD. .68) รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการขนส่งทางวิทยุเตอร์ Twitter ค่าเฉลี่ย = 3.55 (SD. .73) รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการขนส่งทางอินเทอร์เน็ต Instagram มีค่าเฉลี่ย = 3.53 (SD. .83) และรองลงมาอีกเป็น องค์ประกอบด้านการขนส่งข้อความ ส่งอีเมล ค่าเฉลี่ย = 3.51 (SD. .77) อย่างไรก็ตาม เมื่อสังเกตคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลับ พบว่ามีค่ามากกว่า .50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายตัวใกล้กับ 1 และไปในทิศทางเดียวกัน

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

(n=385)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
ด้านการเลือกตั้ง	3.74	.64	มาก	2
ด้านการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	3.67	.97	มาก	4
ด้านการกระทำโดยความสมัครใจ	3.69	.63	มาก	3
ด้านการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง	3.61	.67	มาก	5
ด้านการรณรงค์หาเสียง	4.82	.72	มากที่สุด	1
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	4.31	.49	มากที่สุด	

พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและองค์ประกอบกลุ่มตัวอย่าง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.31 (SD. .49) และเมื่อจำแนกเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบด้านการรณรงค์หาเสียง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด = 4.82 (SD. .72) รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ย = 3.74 (SD. .64) รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการกระทำโดยความสมัครใจ มีค่าเฉลี่ย = 3.69 (SD. .63) องค์ประกอบด้านการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ย = 3.67 (SD. .97) และองค์ประกอบด้านการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย = 3.61 (SD. .67) แต่อย่างไรก็ตามเมื่อสังเกตคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลับ พบว่ามีค่ามากกว่า .50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายตัวใกล้กับ 1 และไปในทิศทางเดียวกัน

ผลทดสอบ t-test ด้านการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำแนกตามเพศ พบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงไม่มีความแตกต่างที่ระดับ .05 ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามเพศไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

การทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา และอายุ ส่วนตัวแปรตามคือการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลการทดสอบไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบสำคัญของการวิจัยเรื่อง การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี ซึ่งค้นพบองค์ประกอบด้านการแชทส่งทางไลน์ Line มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการแชทส่งทางเฟซบุ๊กวิดีโอไอพโฮลด์รูป Facebook ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมือง องค์ประกอบด้านการรณรงค์หาเสียงมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการเลือกตั้งรองลงมาเป็นองค์ประกอบด้านการกระทำโดยความสมัครใจ ดังนั้นเมื่อนำประเด็นการค้นพบนี้มาดำเนินการอภิปรายสามารถนำเสนอรายละเอียดของแต่ละประเด็นได้ต่อไปนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสังคมออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นทางเฟซบุ๊ก (facebook) หรือเว็บไซต์ออนไลน์อื่นๆ ที่มีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งมีทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและฝ่ายต่อต้านได้มีการรวมกลุ่มกันเป็นชุมชนเสมือนจริงทางการเมืองตลอดจนการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการสนับสนุนอุดมการณ์ความเชื่อและต่อต้านความน่าเชื่อถือข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นเสมือนสงครามในทางการเมืองข้อมูลข่าวสารทำให้เห็นถึงพัฒนาการของการสื่อสารทางการเมืองของประเทศไทยซึ่งเริ่มจากการสื่อสารแบบทางเดียวมาเป็นการสื่อสารแบบสองทางและมีการโต้ตอบทางการเมืองมากขึ้นทำให้เกิดการสร้างการเมืองแบบเสมือนจริง (virtual politics) มากขึ้นตามลำดับและการสื่อสารทางการเมืองจากที่รัฐเป็นผู้กุมอำนาจเพียงผู้เดียวมาสู่การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการที่ประชาชนทั่วไปได้รับข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารทางการเมืองจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีการพิจารณาอย่างพินิจพิเคราะห์ถึงข้อมูลด้วยความมีเหตุมีผลและรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงทางการเมืองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคีรัฐบาล (วรทิพย์ มีมาก และชีวินทร์ ฉายาขวลิต, 2547) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ไพรเกษตร และปิยากร หวังมหาพร (2560) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้เฟสบุ๊ก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการใช้เฟสบุ๊ก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เฟสบุ๊ก ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เฟสบุ๊กและเสนอแนะแนวทางการใช้เฟสบุ๊กของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ หน่วยงานภาครัฐระดับกรม/เทียบเท่ากลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยผู้บริหารหรือผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ 6 แห่ง และนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อสังคม 3 คน ผลการวิจัยพบว่าหน่วยงานภาครัฐ

ส่วนใหญ่ที่ใช้เฟสบุ๊คเป็นหน่วยงานสนับสนุนการใช้เฟสบุ๊คมีลักษณะเป็น Page ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน หน่วยงานภายในเป็นผู้ดูแล มีวัตถุประสงค์การใช้เพื่อเป็นช่องทางสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์กับประชาชนปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการสนับสนุนของผู้นำ วัตถุประสงค์ของนโยบายและความร่วมมือของประชาชนโดยมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมผ่านเฟสบุ๊คสูงสุดสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่ไม่ใช้เฟสบุ๊ค เนื่องจากมีช่องทางสื่อสารกับประชาชนอื่นอยู่แล้ว ไม่มีบุคลากรดูแลเป็นต้น ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เฟสบุ๊คเพื่อการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ เช่น บุคลากรขาดความรู้สำหรับแนวทางใช้เฟสบุ๊คของหน่วยงานภาครัฐเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่นการอบรมบุคลากรการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนก จินดา (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะประชากรของประชาชน ในจังหวัดนนทบุรี ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์และศึกษาประเภท ของสื่อออนไลน์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ประชาชนในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance-ANOVA) และการเปรียบเทียบเชิงซ้อนรายคู่ (Multiple comparison) โดยวิธีการสถิติ LSD กรณีที่มีนัยสำคัญทางสถิติผลการวิจัยพบว่า เพศ สถานภาพ ศาสนา อาชีพ การศึกษาและรายได้แตกต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรีต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่า อายุระหว่าง 42-45 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุดรองลงมา ได้แก่ อายุ 30-33 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก พฤติกรรมการเปิดรับสื่อการเริ่มเปิดใช้เครือข่ายสังคมมายาวนาน ช่วงเวลาที่เปิดรับ ระยะเวลาการใช้เครือข่ายสังคมต่อครั้งสถานที่ในการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ รวมถึงผู้ที่ติดต่อสื่อสารด้วยในระหว่างการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ผู้ใช้คอมพิวเตอร์สำนักงานมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ สุตะคาน (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี 2) วิเคราะห์พฤติกรรมการเมืองของประชาชนในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี 3) เพื่อเปรียบเทียบการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมือง จากความคิดเห็นของประชาชนในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยการวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.996 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มีระดับของความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยหากพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีค่ามากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ การติดตามคำปราศรัยของผู้สมัครรับเลือกตั้ง รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพย์สินของทางราชการและการมีส่วนร่วมในการออกเสียงในการทำประชามติลำดับ 2) ประชาชนในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มีระดับของความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยหากพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีค่ามากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ท่านได้แสดงออกทางการเมืองโดยการเขียน/การพูดคุย/การสื่อสารในสังคมออนไลน์ รองลงมา คือ ท่านเคยร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองและท่านเคยประท้วงโดยสงบและปราศจากอาวุธด้วยความสมัครใจตามลำดับ 3) ประชาชนในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีเทคนิคเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) คือ แบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครอบคลุมทุกช่วงทุกชุมชนและแบบง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับประชาชน จำนวน 385 คน และใช้เทคนิคเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) คือ แบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชน 44 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สถิติเชิงอนุมาน (Inductive Statistics) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ผลการศึกษาดังนี้ ประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำส่วนรายด้าน

พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง 2 ระดับเท่านั้นได้แก่ ระดับปานกลางและต่ำซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองและด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ส่วนรายด้านที่อยู่ระดับต่ำได้แก่ ด้านการชุมนุมทางการเมือง ด้านการติดต่อกับนักการเมืองและด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชัย นาคแสนพญา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในช่วงที่รัฐบาลมี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะเป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อศึกษาถึงระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ กลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มประชากรของการวิจัยครั้งนี้ได้ แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้ง 7 คณะ ในส่วนกลางของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้แก่คณะนิติศาสตร์คณะบริหารธุรกิจคณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์คณะรัฐศาสตร์และคณะเศรษฐศาสตร์ รวม 597 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยนัท สุขไชยะ และชาญชัย จิวจินดา (2557) การศึกษาเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กรณีศึกษา เฟซบุ๊กเพจ SUTHEP THAUGSUBAN (สุเทพ เทือกสุบรรณ) ช่วงเวลา 31 ตุลาคม 2556 ถึง 22 พฤษภาคม 2557 การวิจัยดังกล่าวเป็นการวิจัยแบบผสมผสานด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติจากผู้ติดตาม เพจ เฟซบุ๊กและวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูล 3 ท่าน ผลการวิจัย พบว่าการสื่อสารทางการเมืองผ่านเฟซบุ๊กนำมาใช้ในเมืองไทยเป็นครั้งแรก หลังจากการสื่อสารผ่านทีวี ดาวเทียม และการสื่อสารผ่านทางวิทยุชุมชนโดยการศึกษาพยายามทำความเข้าใจการเคลื่อนไหวทางการเมืองออนไลน์และความเชื่อมโยงกับออฟไลน์ผ่านเครือข่ายการพัฒนาโครงข่ายสื่อสารไร้สายที่รวดเร็วขึ้นและครอบคลุมมากขึ้นทำให้ความรู้ต่อสภาพแวดล้อมของเรจะมีผัสสะเชิงข้อมูลด้านต่างๆ ที่รับรู้ผ่านทางออนไลน์เข้ามาเสริมด้วยพื้นที่ออนไลน์/ออฟไลน์เองก็กำลังค่อยๆ เปลี่ยนหน้าตาไปมีผลทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและกำลังจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสารทางการเมืองและเพื่อเป็นแนวทางในรูปแบบการพัฒนาการสื่อสารของผู้นำทางการเมืองไทยในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี

1) ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยพบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนของจังหวัดปทุมธานี ควรมีการนำเสนอข่าวทางการเมืองที่เป็นความจริง รวมทั้งต้องปราศจากอคติทางการเมือง เพื่อเป็นการส่งผลทำให้ประชาชนผู้ติดตามข่าวทางการเมืองทางสื่อออนไลน์ได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่เป็นจริงและส่งผลทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองไปสู่หลักประชาธิปไตยบนพื้นฐานเหตุและผลได้อย่างแท้จริงต่อไป

2) ประชาชนในเขตจังหวัดปทุมธานีที่มีพฤติกรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยังมีทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีผลต่อความรู้สึกทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องการสื่อสารเรื่องการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จะต้องศึกษาทัศนคติของประชาชนแต่ละกลุ่มที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแนวใหม่

3) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เป็นประโยชน์ต่อการการเรียนรู้ ค่านิยม หรือวัฒนธรรมของระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่ถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับสถาบันทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หรือสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น โดยจำเป็นต้องแสดงบทบาททางการเมืองแบบมีส่วนร่วมเพื่อเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยในระยะยาวต่อไป

4) ควรมีการกลั่นกรองข่าวที่รับรู้ว่าจริงเท็จเพียงใดด้วยเหตุและผลที่เป็นไปตามความจริง รวมทั้งในการแสดงความคิดเห็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในโพสต์ทางสื่อออนไลน์ต่างๆ ไม่ควรมีความรุนแรง ไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งฝ่ายในการร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเพื่อเป็นการฝึกตนเองรู้จักวิเคราะห์ข่าวทางการเมืองตามหลักประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนก จินดา. (2557). การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัด
นนทบุรี. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 5 (2), 16-26
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมชัย นาคแสนพญา. (2553). การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ชัยนัท สุขไชยะ และ ชาญชัย จิวจินดา. (2557). การสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์
กรณีศึกษา เฟซบุ๊กเพจ SUTHEP THAUGSUBAN (สุเทพ เทือกสุบรรณ) ช่วงเวลา 31
ตุลาคม 2556 ถึง 22 พฤษภาคม 2557. วารสาร มจร. วิชาการล้านนา ปีที่ 8 (1)
(มกราคม-มิถุนายน).
- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ปีงบประมาณ 2553.
- มงคล พวงกิจจา. (2553). พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอ
เมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พรสวรรค์ สุตะคาน. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับพฤติกรรมการเมืองของประชาชน
ในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการจัดการ
และเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 13 (2) กรกฎาคม-ธันวาคม 2559.
- สระธิระ เพื่อกประพันธ์. (2554). การสื่อสารทางการเมืองของนายอุทัย พิมพ์ใจชน: ศึกษาในห้วง
ระหว่างปี พ.ศ. 2512-2549. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.
- อุดม ไพรเกษตร และปิยากร หวังมหาพร. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านทางสื่อสังคม
เฟสบุ๊กของหน่วยงานภาครัฐ. วารสารการเมืองการปกครอง, 7 (1) ประจำเดือน มกราคม
– เมษายน 2560.
- Bisballe, L. (2006). The intercultural city - making the most of diversity (Thematic
study). Social entrepreneurship as a space for intercultural communication
and innovation. Retrieved February 3, 2011, from: <http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/cities/Publication/SocialEntrepreneurship.pdf>

- Coleman,J. (2005). **Introducing Speech and Language Processing**. Cambridge University. Press. ISBN 0-521-53069-5. Reviewed by Danie.
- Huntington, Samuel P. and Joan M. Nelson. (1976). **No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries**. Cambridge. Mass: Harvard University Press.
- William B. G., & Mody.B. (2002). **Handbook of international and intercultural communication**. Sage Publications, 2002 - 606.
- Samovar, A. L, Porter E.R., & Mcdaniel,R.E. (2009). **Enhance your intercultural communication learning experience! Intercultural Communication: A Reader, Thirteenth Edition** Library of Congress Control data is on record at the Library of Congress. ISBN-13: 978-0-495-89831-3.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis (Third edition)**. New York: Harper and Row Publication.